

δ ἥχος, κι ἀκόμα καὶ τὸ ἄρωμα ποὺ ξεχύνεται ἀπὸ τοὺς κόρφους σου, δλα ἔχουνε ξελαγαριστεῖ καὶ τόσο πολὺ ἀπαλύνη ποὺ οἱ αἰστησες τὰ δέχονται χωρίς νὰ τὰ νοιώθουν. Κ' εἰν' ὅλα μὲ τὴν ἵδια ἀτονία, σὰ μέσα στὰ ὄνειρα. Ἀκόμα καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ πιάνου, ποὺ στὴν πλαγινὴ κάμαρα ἄγνωστα χέρια τοῦ ζωντανεύοντας τὶς κρυμμένες ἀρμονίες, εἶναι σὰ νᾶχῃ ἀφήσει τὸ βροντόγχο της σὲ διαδοχικὲς ἀράδες ἀπὸ βελούδένιες κουρτίνες.

"Ετσι νὰ περάσω τὴν ζωή μου δλόκληρη δὲν τὸ πιστεύεις πῶς τὸ μπορῶ; —

Κανέναν ἥχο τὰ χεῖλα μας δὲ βγάνουνε. Τὰ χέρια μας δὲν κουνιένται. Ποτέ, ποτὲ τὰ χέρια μας δὲ θὰ τὰ κουνήσουμε. Τὰ χάδια εἶναι κάτι τι πολὺ βαρὺ γιὰ τὴ λεφτότητα τῆς ζωῆς μας. Τὸ μεθύσι μὲ τὸ κρασὶ τῶν πυρφυρένιων χειλιῶν, τῶν αἵματένιων καταπόφυρων χειλιῶν, ποτέ, ποτὲ δικό μας δὲ θὰ γίνη. Μόνο τὰ μάτια μου νὰ τάχω ἀφημένα πάνω στὴν ἥρεμη λίμνη τῷ δικῷ σου ματιῶν. Ήόσο εἶσαι τώρα δική μου.... Κάθε σκέψη σου τὴν βλέπω νὰ περνάῃ πάνω στὸν καθρέφτη τῷ ματιῶ σου καὶ νὰ σκοτίζῃ γιὰ μὰ στικὴ τὰ καθαρὰ νερά τῆς λίμνης. Κάθε σκέψη σου, κάθε σκέψη σου εἶναι δική μου. Καὶ στὸν κόσμο τῆς αἰώνιας σιωπῆς ποὺ ἐμεῖς ζοῦμε τώρα, τὰ σώματά μας εἶναι μόνο σὰ φωτεινοὶ ἀραχνοφαντοὶ πέπλοι, φιμένοι ἀπάνω στὴν μακαριότητα τῶν ψυχῶν μας. "Ενοιωσες, καλή, δὲ καλή, μὲ τόσην ἔνταση ποτέ σου, πόσο δικός σου, κατάδικός σου δλόκληρος ἐγὼ εἴμαι; 'Ολόκληρος, ναί, δλόκληρός, γιὰ πίντα, γιὰ πάντα.... Γιὰ ὅλη μου τὴν ζωή.... γιὰ ὅλη μου τὴν ζωή....

Δὲν τὸ πιστεύεις πῶς μπορῶ νὰ περάσω ἔτσι ὅλη μου τὴν ζωή; —

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ ΜΟΥ

4

Ἐκεῖ στοῦ δρόμου τὴν γωνιὰ τάγαπημένο δέντρο λυγιέται, σειέται, δέρνεται ἀπὸ τὸ σκληρὸν βοριὰ καὶ κεῖνο πιὰ ὑποτάχτηκε δυστυχισμένο καὶ ἔρω μὰ δὲ ζητῷ βοήθεια μηδὲ παρηγοριά.

Πῶς γέρνουν τὰ κλωνάρια του λιγνὸν καὶ μαριμένα καὶ πάλι πῶς ὑψώνουνται τρεμάμενα, δειλά!

Μὲς στὸ βαθὺ τὸν πόνο του βλέπω τὴν ἵδια ἐμένα ποὺ κακὴ μοίρα μ' ἔζωσε καὶ δὲν ἀντέχω πιά...

Τὸ παραθύρι ἀνοίγοντας σὰν πέσει τὸ σκοτάδι μιὰν διμιάν σιγαλὴ θάρχισσομε οἱ δυό, αὐτὸ θὰ γέρνει ρυθμικὰ τὸ πράσινο κεφάλι καὶ γὼ γιὰ τὸν ἀτέλιωτο θὺν τοῦ μιλῶ καημό,

γιὰ τὸν καημὸ ποὺ πόλεμο βιαρὸ μοῦ ἔχει στημένα καὶ ἐνῷ λυγάει καὶ δέρνει με καὶ ἐνῷ μὲ τυραννεῖ, μοῦ ξαναλέει τὰ λόγια του τὰ παραπονεμένα, μπροστά μου ξαναφέρνοντας τὴν Ηλιβερὴ μορφή.

Καὶ στὸ περβόλι τὸν θωρῷ τὰ φύλλα πεθαμένα, σωριάζουνται, σωριάζουνται στὰ πόδια μιας μπροστά, τρεμάμενος τὰ χέρια μου φιλεῖ τὰ παγωμένα καὶ τοῦ φιλῶ τὸ μέιωπο γιὰ ὑστερνὴ φορά....

5

Απόψε στὸ περβόλι μου τὸ μαγικὸ θάλασσα, ἀγαπημένη, κατ' ἀπὸ τὴ γέρεική μου 'Ιτιά, καὶ κεῖ σιγὴ σιγά, στὴν ἀγκαλιά σου ἀκοιμηπισμένη, ἐνόσῳ ή Σελίνη θάνεβιάνει χλωμότερη καὶ ἀπὸ γυναικά πεθιμένη, σιγὴ σιγὴ φιθυριστὰ θὺν σοῦ ιστορίσω ἔνα ἔγα τὰ θλιβερά μου μιστικά....

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣ.

ΤΑ ΔΕΚΑΧΡΟΝΑ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑΣ"

Μᾶς ἔρθανε ἀπειρα γράμματα γιὰ τὰ «Δεκάχρονα». 'Απ' αὐτὰ δημιουρέψαμε τὸν μερικὲς περικοπές, εὐχαριστώντας σύνωρα τοὺς φίλους ποὺ μὲ τόσο θερμές εύκες ἔρθανε νὰ πανηγυρίσουντας μαζί μας.

'Ο ποιητής ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ (ἀπὸ τὴ Μπαντιάνα τῆς Γαλλίας): «Σὲ λίγο μιαίνει δὲ Νουμᾶς» σὲ δέκα του τὰ χρόνια. Γεγονός πολυσήμαντο γιὰ τὴ Ρωμιοσύνη. Θάθελα νὰν τὰ γιωρτάσω καὶ γὼ μὰ δυστυχῶς δὲ θὰν μπορέσω ἀλλιώτερα παρὰ στέλνοντάς σου δέκα σειρὲς τῶν βιβλίων μου νὰ πουληθοῦντε γιὰ τὸ «Νουμᾶ», μαζὶ μὲ τὴν ταχτική μου τὴ συντρομή».

'Ο ΘΕΟΛ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ (ἀπὸ τὸ Κάιρο): «Γιὰ τὴ δεκαετιγορίδα τοῦ «Νουμᾶ» σᾶς στέλνω τὰ εἰλικρινῆ μου συγγραφῆρα εὐχόμενός του νὰ μπεῖ καὶ στὰ εἴκοσί του χρόνια, δυσιετώς καὶ δραίος, δημοσίης σήμερα, κάτου ἀπὸ τὴ φωτισμένη σας διεύθυνση».

'Ο κ. ΜΟΛΙΝΟΣ (ἀπὸ τὴ Γερέβη): «Ἐπιτρέψατέ μου νὰ εἴσω μερικὰ γιὰ τὰ δεκάχρονα τοῦ «Νουμᾶ» καὶ νὰ επαναλάβω τὴν εύκη τοῦ Παλαμᾶ: Νάν τὰ κατοστίσῃ».

'Ο ποιητής ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΙΠΛΑΤΗΣ (ἰπὸ τ. Σπέτσες): «..... καὶ στὰ εικοσάχρονα, ἐνωμένοι στὴν 'Ιδέα, νὰ

γιορτάσουμε νικηφόροι στήν αίθουσα τοῦ Πανεπιστήμου»

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΑΔΕΣ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΕΙΟΥ (τῆς Πόλης) : «Οταν διαβάσαμε πώς ζύγωσαν τὰ δέκα χρόνια ἀπὸ τὴν πρώτη ἔιδση τοῦ «Νουμᾶ», νομίσαμε πὼς μπορούμαστε καὶ μεῖς νὰ συντελέσουμε στὸ γιόρτασμα τοῦ δεκάχρονου τούτου, ποὺ φυσικὰ θὰ σημειώσει σταθμὸς στήν Ιστορία τῆς Ἰδέας μας. Σᾶς γράφουμε λοιπὸν τὸ γράμμα τοῦτο γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν μεγάλη χαρά μας καὶ νὰ σᾶς συχαροῦμε. Δέκα χρόνια μὲ τέσσους κόπους καὶ μὲ τόσες ἀναποδιές, δέκα χρόνια γιὰ ἓνα φύλλο μέσα σὲ κοινωνία ποὺ τὸ κατατρέχει, δὲν εἶναι λίγο πράμα τὸ ὅτι μπόρεσε ὁ «Νουμᾶς» νὰ περάσῃ τὰ χρόνια τοῦτα, τὸ θεωροῦμε ἐμεῖς μιὰ νίκη τοῦ Δημοτικισμοῦ καὶ γιὰ νίκη χαρετοῦμε τὸ γιόρτασμα τοῦ δεκάχρονου. Μὲ τὴν εὐκαιρία τούτη, μαζὶ μὲ τὶς εὐκές μας σᾶς στέλνουμε κ' ἓνα μικρὸ δῶρο ἀπὸ 20 φράγκα: λυπούμαστε δῆμος πολὺ γιατὶ δὲν μπορεῖ νῦναι μεγαλύτερο, ἐπειδὴ τὰ περσότερα παιδιὰ λείπουνε ἀπὸ τὸ σκολειό, γιατὶ ἔχουμε πάψες».

Π. Ε. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ (ἀπὸ τὴν Γενέβη): «Μ' ἐνθουσιασμὸν διαβετῶ τὰ δέκα χρόνια τοῦ «Νουμᾶ» μας καὶ σᾶς συχαίρω εἰλικρινὰ καὶ σᾶς εὔχομαι νὰ γιορτάσετε καὶ τὰ εἴκοσι καὶ τὰ τριάντα του χρόνια».

Κι ὁ Γ. ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ (ἀπὸ τὴν Ἀναλαλάβα τῆς Μαδαγασκάρης) μᾶς ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

**Ἀγαπημένες μου Νουμᾶ,*

Χρόνια 22 περάσανε ποῦμαι ἔνιτεμένος (ἔφυγα στὰ 1890· 13—14 χρονῶν) καὶ μικρὸς ἄμα εἶμουνα, στὴ γλυκιὰ πατρίδα, θυμᾶμαι ποὺ κάθε χρόνο ὁ πατέρας μου, ἡ μάνια καὶ κάτι λιγοστοὶ συγγενεῖς ποῦχα ἀπὸ τὴ μάννα μου (γιατὶ ὁ πατέρας μου βαστᾶ ἀπὸ Σκόπελο καὶ Τήνο) μοῦ κάνανε μπουλιστρίνα (μ.τοναμᾶ) γροσάκια καὶ πεντάρες κατὰ τὸ συνήθειο καὶ τὴ δύναμή τους στήν πρωτοχρονιά, κι ἀνήμερα τοῦ "Αη Βασίλη ἡ γλυκιὰ μαννούλα μου μ' ἐτοίμαζε τὴν Βασιλόπητα τοῦ Δασκάλου, πάντα τὴν πιὸ δημοφη καὶ πιὸ μεγάλη διάλεγε (γιατὶ καλομάνες καὶ παπούδες δὲ γνώρισα) καὶ μοῦ τὴ δίπλωνε σὲ ἀσπροσιδερωμένη κεντητὴ πετσέτα. Γεμάτος χαρὰ τὴν πήγαινα, γιατὶ πρῶτα λογάφιαζα τὴν μπουλιστρίνα ποὺ θὰ μοῦδινε κ' ἡ Δασκάλα, κ' ἵσως κι ὁ δάσκαλος μαλάκωνε στὴν ὅψη τῆς δημοφῆς βασιλόπητας καὶ μοῦ κρατοῦσε χάρη γιὰ κάμποσες μέρες καὶ γλύτωνα κάμποσες ἀγρελίτικες βιτσές (θεός σχωρέστοιε, τοῦ χρωστῶ, γιατὶ κάτι ἐμαθα κονιά του, καὶ τὰ μόνα γράμματα στὸ σκολειό).

Κεῖνα τὰ χρόνια στὸ χωριό μας παιχνίδια πρωτοχρονιάτικα δὲ συνηθίζανε, καὶ τὶς πεντάρες τὶς παῖζαμε μὲ λασπωμένα χέρια, στὸ μπούκιο καὶ ἀμάδες, καὶ τὶς τελευταῖς ἀν μᾶς μένανε γλυκαίναμε τὸ δόντι στὶς μέντες καὶ τὰ παστέλια, κι ἀπένταρος καταλασπωμένος γίριζα σπίτι μὲ φόβο.

Ἡ μόδα ἔφτασε καὶ στὰ ἔχειρά, ὁ κόσμος ἄλλαξε, τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα εἶναι καροτσάκια, ζουρνάδες, σφιούρες, κουκλάκια κλπ.

Ἄφτα τὰ συνήθεια τᾶχα ἔεισε κάμποσα χρόνια καὶ τώρα μὲ τὴν παντρειά μου ἔχω ἀνίψια κ' ἓνα ἀνιψιὸ ἀπὸ ἀδερφή, καὶ κάθε χρόνο τὰ θυμᾶμαι καὶ τὰ φχαριστῶ ἀπὸ δῶ κάτου στέλνοντάς τους κάτι μικρὰ δῶρα.

Ἄφτο ἔκανα καὶ τὴν περασμένη πόστα ἔγραψα στὴ Γαλλία νὰ τοῦς στέλνουνε τὶς μπουλιστρίνες τους κάθε μιανοῦ μὲ τὴν ἥλικία του καὶ κατὰ τὸ φύλο, (μὴ μὲ πιάσης τώρα πὼς μεγαλοπιάγουμαι καὶ τὰ στέλνω ἀπὸ τὴ

Γαλλία· ὅχι!) ἡ εὐκολία εἶναι, ἀπὸ κεῖ λοβαίνουμε ταχτικὰ κατάλογους ἀπ' τὰ μεγάλα καταστήματα, ἐδῶ τέτοια πράματα δὲν ἔχει, κ' ἔτσι γράφω κεῖ, διαλέγοντας τὸ γοῦστο μου ἀπὸ τὸν κατάλογο, καὶ τοὺς τὰ στέλνουνε κατευθεῖαν.

Κείνη τὴν μέρα πούγραφα ἀφτά, ἡρθες μὲ τὴν πόστα, ἀγαπημένες Νουμᾶ, καὶ μοῦ θύμησες κ' ἔσου σὰ ζουλιάρης, πὼς τὴν πρωτοχρονιὰ γιορτάζεις καὶ μαζὶ μὲ τὴ Γέννησή σου καὶ τὰ δέκα σου τὰ χρόνια.

Κι ἡ προκήρυξή σου εἶναι καμαρωτὴ καὶ λεβέντικη, γιατὶ τὰ βγαλες παλικαρίσια, μέσ' ἀπὸ τέτοιο κατατρεμένο πόλεμο, ἀπὸ δικοὺς καὶ ξένους.

Κομάρι σου καὶ κομάρι μας εἶναι ποῦζησες δέκα χρόνια—εἶναι δέκα αἰῶνες ἀμα λογαριάσεις μὲ τὶς κατατρεμό, βάσανα καὶ στεναχώρια ἔφτασες ἵσαμε δῶ. Τὸ ἔργο σου ἀθάνατο θὰ μείνῃ μαζὶ μὲ τοὺς πρωταγωνιστάδες σου. Κι δοσ πολεμάνε νὰ τὸ σβύσουνε, τοῦ κάκου, τὸν καιρό τους κάνουνε στ' ἀναμένο γκάζι, δοσ νερὸ κι ἀρίχνεις, τόσο ἀπλώνεται κ' ἡ φωτιά του. "Ἐτσι ἀπλώθηκε καὶ θάπλωθῆ κ' ἡ δικιά σου ἡ φωτιά, γιατὶ βάση σου εἶναι ἡ Ἀλήθεια καὶ τὸ δίκιο. "Υπομονὴ κι δλα θὰ σιάξουνε.

Λοιπὸν κ' ἔσένα, μαζὶ μὲ τὴ χρονιάτικη συντρομή μου, σοῦ στέλνω γιὰ μπουλιστρίνα τὴν γκαρδιακιά μου εὐκή: «Νὰ ζήσης νὰ τὰ κατοσταρίσῃς καὶ νὰ γιορτάσῃς τὸ θρίαμβο τοῦ αἰώνα, τὴν ἔξαπλωση τῆς μεγάλης Ἰδέας σου, καὶ τὸν ξεσκλοβωμὸ τῆς γλώσσας.

Madagascar, 31 - 12 - 1911

ΑΠΟ ΤΑ "ΜΙΚΡΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΖΑ,, ΤΟΥ CHARLES BAUDELAIRE—XXXVII. — ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ"

ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΑΣ

Τὸ Φεγγάρι, ποὺ εἶναι τὸ καπρίτσιο μονάχο, κοίταξε ἀπ' τὸ παράθυρο τὴν ὥρα ποὺ κοιμόσουνα στὴν κούνια, καὶ εἶπε: «Τὸ παιδί αὐτὸ μᾶρεσει».

Καὶ κατέβη μαλακὰ τὴ συννεφένια σκάλα του καὶ πέρασε δίχως κρότο μέσον ἀπὸ τὰ τζάμια. "Επειτα ξαπλώθη ἀπάνω σου μὲ τὴν ἀπαλὴ τρυφεράδα μητέρας, καὶ ἀπόθεσε στὴν ὅψη σου τὶς θωριές του. Οἱ κόρες τῶν ματιῶν σου μείνανε ἀπὸ τότες πράσινες, καὶ τὰ μάγουλά σου τρομερὰ χλωμά. Θωρώντας το, τὰ μάτια σου μεγάλωσαν ἔτσι ἀλλόκοτα· καὶ σούσφιξε τόσο τρυφερὰ τὸ λαιμὸ ποὺ κράτησες ἀπὸ τότες γιὰ πάντα τὸν πόθο τῶν δακρύων.

"Ωςτόσο, μέσα στὸ ξέχυμα τῆς χαρᾶς της, ἡ Σελήνη, γέμιζε ὅλη τὴν κάμαρη σὰ μιὰ φωσφορόπαλλη ἀτμοσφαίρα, σὰ φαρμάκι φεγγερό· καὶ ὅλο τοῦτο τὸ ζωντανὸ φῶς συλλογίζουνταν κ' ἔλεγε: «Τοῦ φιλιοῦ ποὺ τώρα σοῦ δίνω, αἰώνια θὰ εἶναι ἡ μυστικιὰ ἐπιφροή. Θὰ εἰσαι δραίνι, δπως τὸ θέλω ἔγω. Θάγαπήσεις δ, τι ἀγαπῶ, καὶ δ, τι μάγαπάει: τὸ νερό,